

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

1. Загальна інформація про педагогічну практику	
Спеціальність	D3 «Менеджмент»
Освітньо-наукова програма	Менеджмент
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
Факультет (Інститут)	Навчально-науковий інститут бізнесу і фінансів
Кафедра	Менеджменту, публічного управління та адміністрування
Обсяг практики, кредити ЄКТС/години	4 кредити ЄКТС / 120 год.
Мова викладання	Українською мовою
Інформація про викладача дисципліни	Чикуркова Алла Дмитрівна, доктор економічних наук, професор https://pdatu.edu.ua/pro-universytet/kafedra-menedzhmentu-publichnogo-upravlinnya-ta-administruvannya.html Електронна пошта: chykurkovaad@pdatu.edu.ua Номер телефону: +38(067) 151-98-29
2. Місце педагогічної практики в освітній програмі	
Статус освітньої компоненти	Обов'язкова
Передумови для вивчення дисципліни	Проходження педагогічної практики ґрунтується на досягнутих здобувачами компетентностях з дисциплін Засвоєння змісту педагогічної практики значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріал такої дисципліни «Методологія викладання і навчання в сучасній вищій освіті».
Політика освітньої компоненти	Академічна доброчесність. Відповідно до принципів академічної доброчесності та нормативних документів ЗВО «ПДУ» щодо політики академічної доброчесності, очікується, що роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями та міркуваннями. Здобувачі, відповідально відноситимуться щодо дотримання норм законодавства про авторське право, вказуватимуть посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей, уникатимуть фальсифікації або фабрикації інформації. Дотримуватимуться усіх зобов'язань відповідно до укладеної декларації про дотримання академічної доброчесності http://surl.li/noftg, http://surl.li/foccp Відвідування занять. Обов'язковим є відвідування усіх видів занять. За об'єктивних

	причин (хвороба, карантин, індивідуальний графік, тощо) навчання може проходити в он-лайн форматі. Здобувачі обов'язково мають дотримуватись строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт що передбачені під час вивчення дисципліни. Визнання результатів попереднього навчання. У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти http://surl.li/fobze. Зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю). В неформальній освіті: - закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю). В інформальній освіті: - наявність наукової публікації; - волонтерська діяльність. Перезарахування результатів навчання отриманих під час здобуття попередньої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет»
--	--

3. Мета педагогічної практики

Метою педагогічної практики є:

- набуття аспірантами навичок та вмінь навчально-методичної роботи в сучасних умовах,
- поглиблення та закріплення знань з питань організації і форм здійснення навчального процесу, а також його науково-дослідного, навчально-методичного, нормативного та організаційного забезпечення,
- формування вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосування активних методик викладання дисциплін спеціальності D3 Менеджмент з одночасним засвоєнням педагогічного досвіду.

Завданням педагогічної практики є набуття компетентностей та програмних результатів навчання як загалом у сфері педагогічної та науково-педагогічної діяльності у вищій освіті, так і підготовки аспірантів галузі управління та адміністрування, спеціальності D3 Менеджмент.

ІК.	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
ЗК 02.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК04.	Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
СК02.	Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, опрацьовувати наукову літературу з управління та адміністрування та ефективно використовувати нову інформацію з різних джерел.

СК03.	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері менеджменту в закладах вищої освіти.
СК05.	Здатність розробляти стратегії управлінської діяльності, керувати науково-дослідними проектами в організаціях, їхніх об'єднаннях, структурних підрозділах, на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях
4. Зміст педагогічної практики	
Тема 1. Педагогічна майстерність та дидактика викладання у вищій школі	
Тема 2. Навчальні заняття: форми, види та особливості проведення	
Тема 3. Методи навчання у вищій школі	
Тема 4. Контроль результатів навчання	
Тема 5. Лекторська майстерність	
Тема 6. Методика підготовки та проведення практичних і семінарських занять.	
5. Орієнтовні теми індивідуальних завдань	
Не передбачені робочою програмою	
6. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни	
Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:	
РН08.	Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни з менеджменту у закладах освіти.
7. Види навчальних занять	
Видами навчальних занять при проходженні педагогічної практики є самостійна робота (СР).	
8. Методи навчання	
Для педагогічної практики аспірантів у закладах вищої освіти можуть використовуватися пояснювально-ілюстративний та пошуковий методи навчання. Пояснювально-ілюстративний метод застосовується на лекціях для розвитку репродуктивного мислення, тоді як пошуковий метод використовується на практичних заняттях та в самостійній роботі для організації активного вирішення пізнавальних завдань.	
9. Методи та критерії оцінювання	
9.1 Критерії оцінювання	
Комплексна діагностика знань, умінь та навичок здобувачів вищої освіти після проходження практики здійснюється на основі результатів проведення захисту звіту і підсумковим результатом є диференційований залік. За результатами практики аспірант виконує Звіт про її проходження. Структура звіту про проходження педагогічної практики визначається робочою програмою практики, він повинен мати відомості про виконання всіх тем програми практики відповідно до індивідуального плану аспіранта. Звіт повинен бути підписаний і оцінений керівником практики. Звіт з практики аспіранти захищають в комісії, склад якої визначається завідувачем кафедри. При оцінюванні роботи аспіранта в ході практики враховується його готовність до проведення навчальних занять. З метою об'єктивного оцінювання знань та вмінь, набутих під час проходження практики, захист звітів про проходження практики проводиться з урахуванням виконаних аспірантами завдань та відповідної кількості балів за кожний вид роботи. Підсумки педагогічної практики обговорюються на засіданні кафедри. Основні показники діяльності аспірантів, що враховуються при оцінці результатів практики: - повнота та якість виконання індивідуального плану практики аспіранта; - ставлення до педагогічної діяльності; - повнота та правильність оформлення звітної документації;	

- характеристика та оцінка діяльності аспірантів науковими керівниками;
- сукупність нових знань, умінь та навичок, отриманих аспірантами у результаті проходження педагогічної практики та відображених у звітній документації;
- своєчасність подання звітної документації.

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою.

Комісія проводить оцінювання проходження педагогічної практики за єдиними критеріями.

Оцінювання успішності проходження педагогічної практики

№з/п	Вид контролю	Бали (max.)
1	Рівень виконання завдань педагогічної практики	60
	Підсумковий контроль – диференційований залік:	40
1	Оформлення звіту (відповідність вимогам)	20
2	Виступ з доповіддю під час захисту звіту	20
	<i>Загальна сума балів</i>	100

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою. Відповідність семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» <https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p04062022.pdf?ver=18022201> та робочої програми з даної дисципліни

9.2 Методи оцінювання

Усні (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда), письмові (самостійна робота, тести, практичні завдання, розрахункові завдання), комп'ютерні (презентації доповідей, виконання завдань у системі Moodle), індивідуальні завдання самоконтроль, самоаналіз.

10. Ресурсне забезпечення педагогічної практики

Засоби навчання	1. Ілюстративні матеріали. 2. Практикуми, посібники, підручники. 3. Презентаційний мультимедійний матеріал для проведення занять. 4. Тексти лекцій (наочний і електронний варіант). 5. Програма педагогічної практики і методичні вказівки для оформлення звіту. 6. Методичне забезпечення для викладацької діяльності. <i>Обладнання:</i> Персональні smart-пристрої, ноутбук чи інший комп'ютерний пристрій для виконання завдань з освітньої платформи Moodle, мультимедійний проектор для демонстрації слайдів, інтерактивні дошки, сканери, принтери. <i>Програмне забезпечення:</i> Виконання розрахункових операцій з використанням комп'ютерної техніки орієнтоване на застосування Microsoft Excel та Microsoft Word, Мультимедійні презентації у програмі Microsoft Office Power Point.
Інформаційне навчально-методичне забезпечення	1. Викладацька практика для здобувачів наукового ступеня доктора філософії: навчальна програма / укл. М.П. Вовк; Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2021. 118 с. 2. Джеджула О.М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Вінниця: ВНАУ, 2020. 208 с. 3. Злишков В., Ліпінська С., Лукомська С. Сучасні тренінгові технології: інтегративний підхід. Київ. Ніжин : Видавець ПП Лисенко М.М., 2020. 210 с.

4. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі: колективна монографія / За заг. редакцією Г.Л. Єфремової. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. 444 с.
5. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти : монографія / за наук. ред. д. пед. н., проф. Л. З. Ребухи. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 143 с.
6. Методика навчання в умовах гібридних загроз: посібник / Е. Балашов, М. Білоконь, Т. Борозенцева, М. Головянко, С. Гришко, Т. Жовтенко та ін. Харків: ТОВ "ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ЦЕНТР ГРУП", 2023. 84с.
7. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано–Франківськ, 2022.180 с.
8. Верлань А.Ф., Ляшенко О.І. Інформаційні системи з адаптивним управлінням процесами сприймання знань : Монографія. Київ : Педагогічна думка, 2021. 230 с.
9. Гораш К.В. Інноваційна діяльність як пріоритетний напрям розвитку закладу вищої освіти. Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи, Київ, 2023. Вип. 1 (23). С. 10-20.
- 10.Європейський дослідницький простір : здобутки і перспективи / Ін-т педагогіки НАПН України ; О.М. Топузов, О.І. Локшина, А.П. Джурило, О.М. Шпарик [за заг. ред.. О.М. Топузова, О.І. Локшиної] – Київ : [б. в.], Пед. думка, 2024. 66 с.
- 11.Калашнікова С., Оржель О. Оптимізація мережі закладів вищої освіти: теоретичні особливості та практичні рекомендації. Університети і лідерство. 2022. № 13. С. 89–129. DOI: <https://doi.org/10.31874/2520-6702-2022-13-89-129>.
- 12.Кафарський В. І., Чижевський Б. Г., Жиляєв І. Б. Конституційні механізми розвитку освіти в Україні: монографія, – Інститут педагогіки НАПНУ, Національний університет водного господарства та природокористування, Навчально-науковий інститут права ; Івано-Франківськ : Супрун В. П., 2023. 266 с.
- 13.Освіта в реаліях війни: орієнтири міжнародної спільноти : оглядове видання / Олена Локшина, Оксана Глушко, Аліна Джурило, Світлана Кравченко, Оксана Максименко, Ніна Нікольська, Оксана Шпарик ; за заг. ред. Олега Топузова, Олени Локшиної ; Нац. акад. пед. наук, Ін-т педагогіки НАПН України. – Київ : Пед. думка, 2022. 66 с. DOI <https://doi.org/10.32405/978-966-644-614-8-2022-55>
- 14.Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта — 2024: інтеграційні процеси в освіті у науковому дискурсі : збірник матеріалів VIII Міжнар. наук. конф. (Київ, 30 трав. 2024 р.) / Ін-т педагогіки НАПН України [за заг. ред. О.І. Локшиної] – Київ-Дрогобич : ТзОВ "Трек-ЛТД", 2024. 367 с.
- 15.Світ дидактики: дидактика в сучасному світі: зб. матеріалів II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 22-23 листопада 2022 р. / за наук. ред. доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена (академіка) НАПН України О. Топузова; доктора педагогічних наук, професора О. Малихіна. Київ : «Видавництво Людмила», 2023. 299 с.
- 16.Чикуркова А., Покотильська Н. Коваленко С., Циган Р. Сепарування сучасних наукових методів управлінських досліджень в системі розвитку лідерського і креативного потенціалів здобувачів вищої освіти. *Актуальні проблеми економіки*. 2025. №7(289). С. 206-217
- 17.Вітренко Ю. М., Ворона В. О., Дебич М. А. Сфера вищої освіти як

складова плану відновлення України. Вісник Національної академії педагогічних наук України. 2022. Т. 4. № 2. С. 1–7. DOI: <https://doi.org/10.37472/v.naes.2022.4211>.

18. Вплив війни на вищу освіту в Україні: виклики та перспективи. URL: <https://cedos.org.ua/events/vplyv-vijny-na-vyshhu-osvitu-v-ukrayiny-vyklyky-ta-perspektyvy/>
19. Інформаційний сайт Української асоціації дослідників освіти (УАДО). <https://www.uera.org.ua/uk/>
20. Педагогіка вищої школи - Курлянд З.Н. Бібліотека українських підручників 2010 – 2020. Westudents. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/350-pedagogka-vischo-shkoli-kurlyand-zn.html>
21. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 156-VII. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2014. № 37–38. Ст. 2004. Електронний ресурс. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
22. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
23. Про освіту : Закон України від 05 вер. 2017 р. № 2145-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page>
24. Чикуркова А.Д. Методичні рекомендації для проходження педагогічної практики та оформлення звіту здобувачами вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня освіти на базі ОС магістр, ОКР спеціаліст за спеціальністю 073 "Менеджмент". Кам'янець-Подільський: ЗВО «ПДУ», 2022. 50 с.
25. Нормативно-правова база <https://pdatu.edu.ua/images/naukova-miznarodna-diyalnist/aspirantura/np-baza.pdf>
26. Стандарт вищої освіти: третій (освітньо-науковий) рівень, галузь знань 07 Управління і адміністрування, спеціальність 073 Менеджмент (далі – Стандарт). Стандарт затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.12.2021 р. № 1436. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/12/24/073-Menedzhment.Dok.filos.02.06.2022.pdf>
27. Освітньо-наукова програма «Менеджмент» для підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю D3 «Менеджмент» <https://pdatu.edu.ua/images/naukova-miznarodna-diyalnist/aspirantura/onp25/D3onp2025-2026.pdf?v=01>
28. Електронний навчальний курс «Педагогічна практика»: <http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=2210>